

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN
EN AMBTENARENZAKEN

VERGADERING VAN 24 JANUARI 1995

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de werking van de provincie Vlaams-Brabant

VOORZITTER : de heer G. Car-
doen

— *De interpellatie wordt gehouden
om 10.05 uur*

**Interpellatie van de heer E. Van
Vaerenbergh tot de heer T. Kelch-**
termans, Vlaamse minister van
Openbare Werken, Ruimtelijke Or-
dening en Binnenlandse Aangele-
gheden, over de werking van de
provincie Vlaams-Brabant

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de werking van de provincie Vlaams-Brabant.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sinds 1 januari 1995 telt België tien provincies : Vlaams-Brabant en Waals-Brabant zijn nu een feit.

Dat betekent ook dat er, teneinde de zekerheden van minderheden te waarborgen, een vice-gouverneur voor Brussel en een adjunct-gouverneur voor de zes faciliteitengemeenten van Vlaams-Brabant zijn aangesteld.

Wat weten we in feite over die laatstgenoemde functie? De adjunct-gouverneur bekleedt het tweede

hoogste ambt in Vlaams-Brabant en moet, conform de voorschriften van het Sint-Michielsakkoord, tweetalig zijn en als moedertaal het Nederlands hebben. Binnen de bedoelde faciliteitengemeenten krijgt hij een dubbele bevoegdheid : enerzijds houdt hij toezicht op de toepassing van de taalwetgeving -zoals de vroegere vice-gouverneur van Brabant- en anderzijds treedt hij er op als ombudsman. Dit element kwam onlangs nog ter sprake in het kader van het Voerenakkoord.

De adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant zal dus niet alleen worden belast met het toezicht op de toepassing van de taalwetgeving in bestuurszaken van de randgemeenten, maar hij zal bovendien alle mogelijke klachten vanuit die gemeenten behandelen. Professor Alen specificeert de functie als volgt : "Hij onderzoekt alle klachten omtrent zaken die gelokaliseerd zijn in een randgemeente. Hij kan ter plaatse vaststellingen doen, zich laten informeren, een bindende termijn voor antwoord opleggen en trachten de standpunten van de klager en de betrokken overheid met elkaar te verzoenen. Eventueel kan hij die partijen met elkaar confronteren. Indien de verzoeningspoging faalt, kan hij de zaak aanhangig maken bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, die optreedt overeenkomstig de procedure van de dwangvoogdij." Einde citaat.

Professor Alen kent de staatshervorming op zijn duimpje en geeft daar

ook blijk van in zijn werk "Het federale België na de vierde staatshervorming". Wat de ombudsfunctie van de adjunct-gouverneur betreft, zegt hij onder meer nog het volgende : "Met betrekking tot de inwerkingstelling van de ombudsfunctie is niet vereist dat de klager van enig belang doet blijken, laat staan dat hij zijn woonplaats moet hebben in de betrokken gemeente zodat de adjunct-gouverneur met klachten kan worden overstelpt. (...) Gelet op de omstandigheid dat die randgemeenten kunnen worden bestuurd door een Franstalige meerderheid" -dat is dus in casu ook zo- "ziet het er niet naar uit dat veel zal worden opgekomen tegen wat door de plaatselijke besturen wordt gedaan, doch is de bescherming veeleer gericht tegen de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap daarentegen kan niet protesteren bij de Brusselse vice-gouverneur wanneer de Vlamingen te Brussel door om het even welk bestuur onheus worden behandeld. De compensatie schuilt wellicht hierin, dat ook bij de adjunct-gouverneur kan worden aangeklopt wanneer Vlamingen in en door de randgemeenten in de kou worden gezet. In dat geval zal de adjunct-gouverneur zich echter niet zozeer om de naleving van de faciliteiten, maar om de gewone regels van de bestuurs taalwetgeving moeten bekommeren." Einde citaat. Deze tekst toont aan hoe belangrijk de adjunct-gouverneur voor de Vlamingen in de fa-

Van Vaerenbergh

ciliteitengemeenten zal zijn. Aanvankelijk was het wel de bedoeling dat hij de zogenaamde "faciliteiten" zou beschermen, maar alles wijst erop dat hij zich eerder op de bescherming van de echte minderheidspopulatie, namelijk de Vlamingen, zal moeten toelagen.

Mijnheer de minister, ik zou u een aantal vragen willen stellen.

Wordt de Vlaamse regering geraadpleegd bij de benoeming van de adjunct-gouverneur? Dit is zeer belangrijk, daar deze man niet alleen het federale gezag ter plaatse zal uitoefenen, maar ook het Vlaamse gezag.

De minister-president wenste geen Franstalige ambtenaren op Vlaams grondgebied. Kan dus worden toegelaten dat iemand met een Franstalig diploma tot leidend ambtenaar kan worden benoemd?

Mijn laatste vraag betreft de taalwetgeving inzake bestuurszaken. Welke taal moet de adjunct-gouverneur gebruiken in de uitoefening van zijn bestuursfuncties, zowel intern in de provinciale administratie als extern in de relaties met het publiek?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, de benoeming van de adjunct-gouverneur voor de nieuwe provincie Vlaams-Brabant wordt geregeld bij artikel 5bis van de provinciewet. Dit artikel werd ten gevolge van het Sint-Michielsakkoord uitdrukkelijk in de provinciewet ingevoegd door de gewone wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur.

Artikel 5bis stipuleert dat de adjunct-gouverneur wordt benoemd en ontslagen door de Koning op voorstel van de federale minister van Binnenlandse Zaken. Hij moet blijk geven van een grondige kennis van de Nederlandse en de Franse taal. Er

wordt dus niets gezegd over eender welk diploma - als er al een diploma vereist is.

De adjunct-gouverneur is daarenboven ook specifiek belast met het toezicht op de toepassing van de taalwetgeving in bestuurszaken in de zes randgemeenten. Het taalgebruik in de uitoefening van zijn bestuursfuncties wordt voorgeschreven door de bepaling van het koninklijk besluit van 18 juli 1966, houdende de coördinatie van het gebruik der talen in bestuurszaken. De adjunct-gouverneur moet in zijn betrekkingen met de zes randgemeenten het Nederlands gebruiken. Hierover kan geen discussie bestaan.

Mijnheer Van Vaerenbergh, in navolging van de recente discussie inzake het Voerenakkoord verwijst u naar de faciliteiten voor de Franstalige inwoners van deze gemeenten door middel van de term ombudsfunctie. Zij genieten de faciliteit om hun eventuele klachten in het Frans bij de adjunct-gouverneur in te dienen, en dus ook in hun taal de afhandeling van de klacht te krijgen. De ombudsfunctie van de adjunct-gouverneur is dus ook onderworpen aan de taalwetgeving.

Het vernietigingstoezicht blijft een bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Bij de benoeming van de adjunct-gouverneur werd de Vlaamse regering niet geraadpleegd, en zal vermoedelijk ook niet worden geraadpleegd.

De heer E. Van Vaerenbergh : Ook niet informeel ?

Minister T. Kelchtermans : Neen, ook niet informeel. Wij lezen daarover wat u waarschijnlijk ook leest, en op die manier kan men informeel zijn mening kwijt.

Bij mijn weten is de adjunct-gouverneur tot op heden overigens nog niet benoemd.

Deze aangelegenheid behoort volledig tot de bevoegdheid van de federale regering. Indien u over deze

kwestie uitsluitel wilt krijgen, kunt u deze interpellatie herhalen tegenover de federale minister van Binnenlandse Zaken. Ik vermoed dat zijn antwoord ook de nuancering zal bevatten die ik heb aangebracht, want er moet een onderscheid worden gemaakt tussen het toezicht - een bevoegdheid van het Vlaamse Gewest -, en de wettelijke bepalingen - waaronder de benoeming - die op federaal vlak worden geregeld.

U suggereert dat het onaanvaardbaar zou zijn dat iemand met een Franstalig diploma tot leidend ambtenaar wordt benoemd. Op dit vlak is de taalwetgeving van toepassing, met dien verstande dat iemand met een Franstalig diploma zich kandidaat mag stellen voor deze functie indien hij kan bewijzen dat hij het Nederlands voldoende beheerst.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord voor een repliek.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Mijn aandacht werd op deze zaak gevestigd naar aanleiding van een reeks artikelen in Le Soir van december 1994 waarin uitdrukkelijk wordt vermeld dat de functie van adjunct-gouverneur volgens de Sint-Michielsakkoorden moet worden uitgeoefend door een Nederlandstalige. In het kader van de nakende moeilijkheden met Voeren werd er echter op aangedrongen een Franstalige te benoemen.

Voorts blijf ik bij mijn standpunt dat er uiteindelijk een beslissing moet worden genomen met betrekking tot de taalwetgeving in bestuurszaken. Er moet ter zake zowel rekening worden gehouden met de federale als met de Vlaamse politiek. De Vlaamse politiek werd verwoord door de minister-president, die on dubbelzinnig heeft verklaard dat de federale ambtenaren in Vlaanderen Nederlandstalig moeten zijn.

Van Vaerenbergh

Mijnheer de minister, volgens u moet deze verklaring worden genuanceerd en kunnen er ook Franstalige ambtenaren worden aangeworven die het Nederlands machtig zijn. Toch zullen wij initiatieven moeten nemen en in de toekomst rechtlijnigheid in deze materie moeten nastreven.

— *Het incident wordt gesloten om 10.20 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid